

KeepWarm

*Povećanje učinkovitosti
centraliziranih toplinskih
sustava u srednjoj i istočnoj
Europi*

Ovaj projekt financiran je iz programa za istraživanje i inovacije Obzor 2020 u okviru Europske Unije u okviru Ugovora br. 874966 te traje u razdoblju Travanj 2018 – Rujan 2020.

Ovaj projekt sufinanciran je od Federalnog Ministarstva Savezne Republike Njemačke za gospodarsku suradnju i razvoj.

KeepWarm pregled CTS pilot projekata za moguću replikaciju

Ovaj projekt financiran je iz programa za istraživanje i inovacije Obzor 2020 u okviru Europske Unije u okviru Ugovora br. 874966 te traje u razdoblju Travanj 2018 – Rujan 2020.

Ovaj projekt sufinanciran je od Federalnog Ministarstva Savezne Republike Njemačke za gospodarsku suradnju i razvoj.

About the KeepWarm project

KeepWarm potiče **ambiciozne centralizirane sustave topline** (CTS) u sedam zemalja srednje i istočne Europe u razvoju i implementaciji polot projekata koji obnavljaju svoje sustave na **održiv** način.

Kako bi se **uklonile barijere** za razvoj CTS u cijeloj regiji, KeepWarm pomaže CTS pristupom u više faza:

Povećanje **stručnosti** operativnog osoblja u CTS organizirajući treninge i radionice

Potpora CTS u razvoju **poslovnih planova**

Savjetovanje CTS oko **ostvarivanja financiranja** prihvatljivih pilot projekata

Predstavljanje replikabilnih CTS **demo projekata**

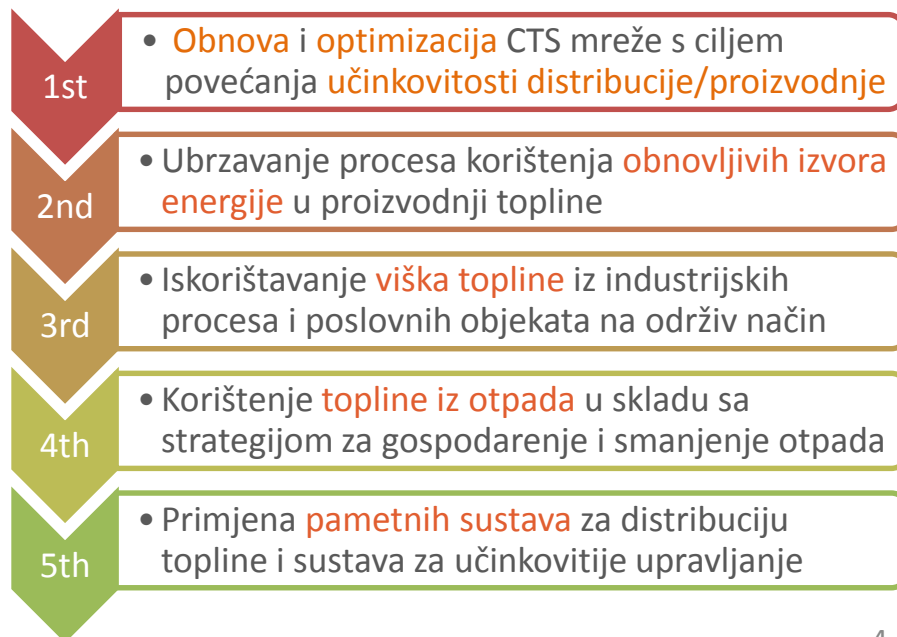
Omogućavanje integracije obnove CTS u ključne **strategije i dokumente**

KeepWarm Showroom

Prateći dolje predloženu hijerarhiju KeepWarm aktivnosti, CTS će imati učinkovitije poslovanje kroz **isplative investicije**, nudeći još pouzdanije usluge svojim korisnicima, a pritom još uvijek pridonoseći u velikoj mjeri **ciljevima za smanjenje zagađenja okoliša**.

Sljedeće stranice prikazuju KeepWarm portfelj vodećih CTS demo primjera s ciljem da:

- **Inspiriraju ostale CTS** na replikaciju uspjeha pilot projekata
- **Potaknu investicije** u isplative mogućnosti
- **Privuku kupce** zbog održivosti svojih usluga
- Prikažu opravdanu **ulogu CTS u okviru energetske strategije i planova**

Daljinsko grijanje pokriva **15%** ukupnog toplinskog konzuma u Hrvatskoj s **različitim** veličinama i vrstama CTS. Oko 110 CTS **regulirano** je putem Hrvatske regulatorne energetske agencije (HERA). Većina sustava u vlasništvu je javnih kompanija.

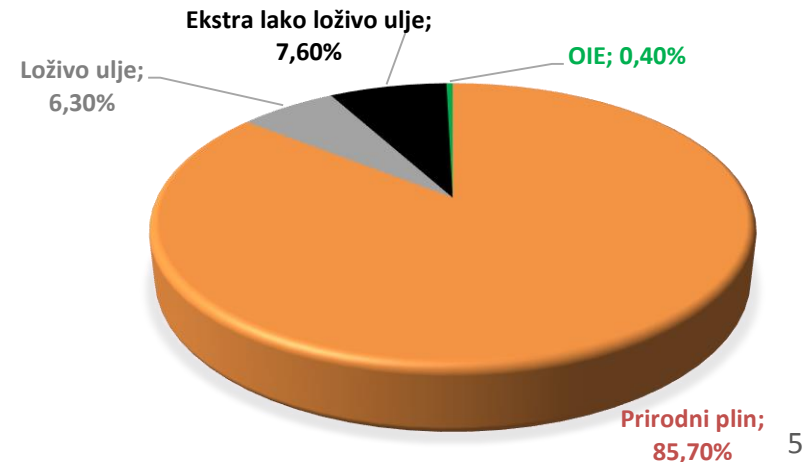
Izazovi

- Distributivna mreža je zastarjela i **neučinkovita**
- CTS zahtijevaju značajne investicije u **obnovu** i modernizaciju
- Nedostatak **energetskog planiranja** koje bi omogućilo suradnju
- Nedostatak **legislativnog okvira** za dekarbonizaciju

Source: [WIKIPEDIA](https://en.wikipedia.org/wiki/Cathedral_of_Saint_Martin_in_Zagreb)

ENERGETSKA BILANCA U CTS U RH

Legislativni okvir i mjere

Trendovi

- **Kogeneracijska postrojenja** ostaju jezgra CTS-a u RH
- Potrošnja topline se **smanjuje** uslijed povećanja energetske učinkovitosti (obnova zgrada i mreže)
- Postupna integracija **OIE**
- Povećanje energetske učinkovitosti u proizvodnji i distribuciji topline

Zakonodavni okvir

- Cilj: **1% povećanje OIE** u CTS u razdoblju 2021-2025
- Mjere za povećanje **učinkovitosti u CTS**
- Potpora **visokoučinkovitoj kogeneraciji i OIE**

Investment subsidies covering:

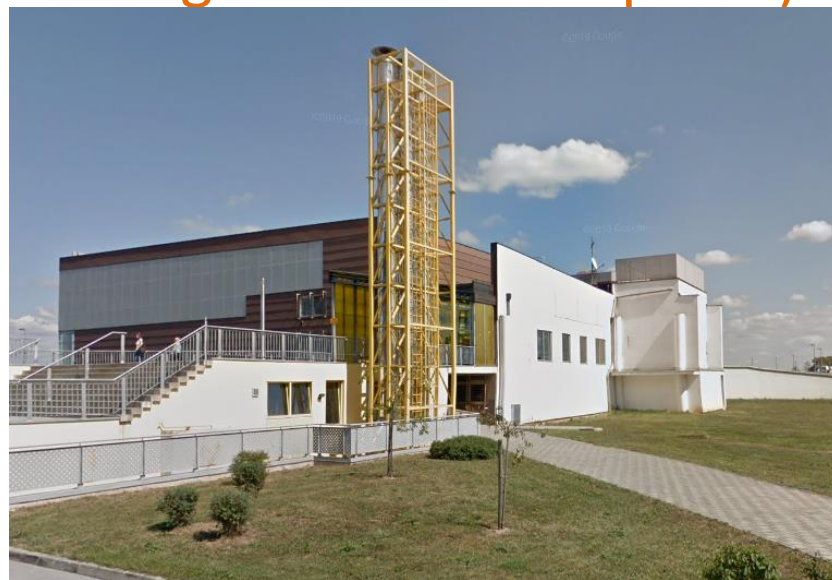
Novi CTS / proširenje CTS	✓
Obnova CTS (EnU / OIE)	✓
Potrošači / broj priključaka	✓
Kreditiranje i drugi oblici financiranja	✓
Porezne inicijative	✗

Preporučene mjere

- Integracija solarne energije u CTS
- Analiza potencijala otpadne topline, solarne i geotermalne energije
- Povezivanje individualnih kotlovnica (manji CTS) u jednu distribucijsku mrežu
- Revitalizacija distribucijske mreže

- Lokacija: **Samobor, Republika Hrvatska**
- U pogonu od: **1986**
- Vlasništvo: **HEP Toplinarstvo**
- Duljina mreže: **3 081 m** (u vlasništvu HEP Toplinarstva)
- Broj korisnika: **1 263**
- Zakupljena snaga: **9 525 kW**
- Snaga proizvodnih jedinica: **16 600 kW** (6 kotlova)
- Vrsta medija: **vrela voda**
- Trenutno pogonsko gorivo: **Prirodni plin**
- Potencijalni obnovljivi izvori energije:
Solarna energija

Izvor: slikano u obilasku postrojenja

Investicijski planovi:

Spajanje u jedinstvenu mrežu CTS te integracija solarne energije (uz optimizaciju sustava)

Timeline

kraj 2020 – detaljnje studije isplativosti

Sredina 2021 – inženjerske studije

Kraj 2021 - investicija

Za dodatne informacije, posjetite:

keepwarmeurope.eu/countries-in-focus/croatia/hrvatska/

<http://www.hep.hr/toplinarstvo/>

Integracija solarne toplinske energije

Osnovni koraci i pokretači investicije:

- Prva faza planiranja – studija izvedivosti
- Detaljno planiranje (+ ekspertiza vanjskih stručnjaka)
- Pregovori s postojećim i potencijalnim kupcima
- Ishođenje dozvola i raspisivanje natječaja
- Integracija solarnih kolektora

Strateški dokumenti:

- OPKK (Operativni program kompetitivnost i kohezija)
- SECAP Samobor

Uključeni dionoci:

- Vodeći: HEP Toplinarstvo, REGEA, TVP Solar
- Ostali: Grad Samobor, postojeći i potencijalni kupci, financijske institucije

Potrebi resursi:

Investicija:

3 750 000 kn (500 000 EUR)

Osoblje: -

Ostalo: -

Rezultati:

- Površina kolektora:
3 000 m²
- Povećanje udjela OIE:
0% ⇒ 4%
- Omjer energije iz OIE i fosilnih goriva: **1:25**
- Smanjenje gubitaka: **0%**
- Faktor primarne energije:
1.69 ⇒ 1.45
- Emisije: **↓151 tCO₂ (-4.90%)**
- Period povrata:
12.25 godina

Želite li unaprijediti svoj sustav daljinskog grijanja?

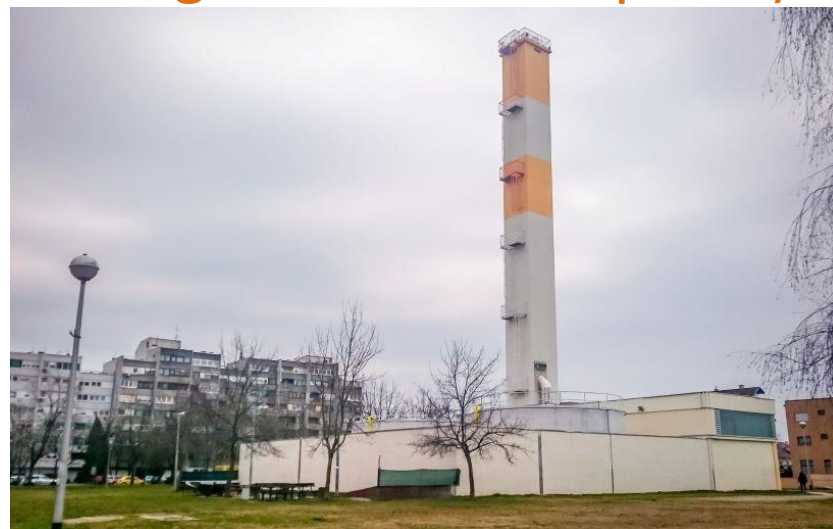
Kontaktirajte nas!

Marko Čavar (REGEA)

mcavar@regea.org

- Lokacija: **Velika Gorica, Republika Hrvatska**
- U pogonu od: **1984**
- Vlasništvo: **HEP Toplinarstvo**
- Duljina mreže: **9 836 m** (u vlasništvu HEP Toplinarstva)
- Broj korisnika: **5 902**
- Zakupljena snaga: **46 275 kW**
- Snaga proizvodnih jedinica: **69 612 kW** (33 kotla)
- Vrsta medija: **vrela voda**
- Trenutno pogonsko gorivo: **Prirodni plin i ekstra lako loživo ulje**
- Potencijalni obnovljivi izvori energije: **Solarna energija**

Izvor:

<https://turopoljeinfo.files.wordpress.com/2018/03/toplanajakus.jpg?w=816>

Investicijski planovi:

Spajanje u jedinstvenu mrežu CTS, optimizacija novog sustava te integracija solarne energije

Timeline

kraj 2020 – detaljnje studije isplativosti

Sredina 2021 – inženjerske studije

Kraj 2021 - investicija

Za dodatne informacije, posjetite:

keepwarmeurope.eu/countries-in-focus/croatia/hrvatska/

<http://www.hep.hr/toplinarstvo/>

Integracija solarne toplinske energije

Osnovni koraci i pokretači investicije:

- Studija izvedivosti i analiza scenarija
- Detaljno planiranje (+ ekspertiza vanjskih stručnjaka)
- Pregovori s postojećim i potencijalnim kupcima
- Ishođenje dozvola i raspisivanje natječaja
- Izgradnja solarnog postrojenja i spojnog toplovoda

Strateški dokumenti:

- OPKK (Operativni program kompetitivnost i kohezija)
- SECAP Velika Gorica

Uključeni dionici:

- Vodeći: HEP Toplinarstvo, REGEA, TVP Solar
- Ostali: Grad Velika Gorica, postojeći i potencijalni kupci, financijske institucije, projektantski uredi i građevinske tvrtke, proizvođači opreme

Potrebi resursi:

Investicija:

26 250 000 kn (3 500 000 EUR)

Osoblje: -

Ostalo: **Vanjski stručnjaci**

Želite li unaprijediti svoj sustav daljinskog grijanja?

[Kontaktirajte nas!](#)

Marko Čavar (REGEA)

mcavar@regea.org

- Lokacija: **Zagreb, Republika Hrvatska**
- U pogonu od: **1954**
- Vlasništvo: **HEP Toplinarstvo**
- Duljina mreže: **271 395 m** (u vlasništvu HEP Toplinarstva)
- Broj korisnika: **99 004**
- Zakupljena snaga: **1 186 815 kW**
- Jačina proizvodnih jedinica: **1 378 000 kW**
- Vrsta medija: **Vrela voda i para**
- Trenutno proizvodno gorivo: **Prirodni plin (kogeneracija)**
- Potencijalni obnovljivi izvori energije: **geotermalna i solarna energija**

Izvor: Andrej Majcen, Razvoj izvora CTS grada Zagreba
Investicijski planovi:

Optimizacija kogeneracijskih postrojenja, povećanje energetske učinkovitosti u distribucijskoj mreži, rekonstrukcija toplinskih podstanica

Timeline

kraj 2019 – detaljnje studije isplativosti

Travanj 2020 – osiguravanje sufinanciranja

2021 – 2023 – Investicija

Za dodatne informacije, posjetite:

keepwarmeurope.eu/countries-in-focus/croatia/hrvatska/

<http://www.hep.hr/toplinarstvo/>

Obnova toplinske mreže

Osnovni koraci i pokretači investicije:

- Studija izvedivosti i evaluacija scenarija
- Ishođenje dozvola i suglasnosti
- Osiguravanje sredstava
- Javna nabava: oprema, građevinski radovi, nadzor, upravljanje projektom, marketing i revizija projekta
- Građevinski radovi, nadzor i revizija

Strateški dokumenti:

- SECAP Zagreb, ?

Uključeni dionici:

- Vodeći: **HEP d.d.**
- Ostali: **Vladina tijela, Ministarstvo financija, Ministarstvo regionalnog razvoja, Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, Hrvatska energetska regulatorna agencija, grad Zagreb, konzultantske i građevinske tvrtke...**

Potrebni resursi:

Investicija:

oko 573 000 000 kn (76 500 000 EUR)

Osoblje: -

Ostali: **Stručnjaci za planiranje, gradnju, nadzor, reviziju i promociju projekta**

Rezultati:

- Duljina obnovljenog toplovoda:
68 500 m
- Smanjenje gubitaka:
28%
- Ušteda primarne energije:
5.31 GWh/god
- Emisije:
↓816 tCO₂
- Unutarnja stopa povrata:
oko 15%

Želite li saznati više o projektu?

Kontaktirajte nas!

Marko Čavar (REGA)

mcavar@regea.org

- Lokacija: **Zaprešić, Republika Hrvatska**
- U pogonu od: **1984**
- Vlasništvo: **HEP Toplinarstvo**
- Duljina mreže: **2 368 m** (U vlasništvu HEP Toplinarstva)
- Broj korisnika: **2 372**
- Zakupljena snaga: **15 172 kW**
- Snaga proizvodnih jedinica: **20 360 kW** (19 kotlova)
- Vrsta medija: **hot-water**
- Trenutno pogonsko gorivo: **Prirodni plin i ekstra lako loživo ulje**
- Potencijalni obnovljivi izvori energije: **Solarna energija**

Izvor: slikano u obilasku postrojenja

Investicijski planovi:

Spajanje u jedinstvenu mrežu CTS, priključenje novih korisnika, optimizacija novog sustava te integracija solarne energije (uz optimizaciju sustava)

Timeline

kraj 2020 – detaljnje studije isplativosti

Sredina 2021 – inženjerske studije

Kraj 2021 - investicija

Za dodatne informacije, posjetite:

keepwarmeurope.eu/countries-in-focus/croatia/hrvatska/

<http://www.hep.hr/toplinarstvo/>

Integracija solarne toplinske energije

Osnovni koraci i pokretači investicije:

- Prva faza planiranja – studija izvedivosti
- Detaljno planiranje (+ ekspertiza vanjskih stručnjaka)
- Pregovori s postojećim i potencijalnim kupcima
- Ishođenje dozvola i raspisivanje natječaja
- Izgradnja solarnog postrojenja i spojnog toplovoda

Strateški dokumenti:

- OPKK (Operativni program kompetitivnost i kohezija)
- SECAP Zaprešić

Uključeni dionoci:

- Vodeći: HEP Toplinarstvo, REGEA, TVP Solar
- Ostali: Grad Zaprešić, postojeći i potencijalni kupci, financijske institucije

Potrebi resursi:

Investicija:

26 250 000 kn (3 500 000 EUR)

Osoblje: -

Ostalo: Vanjski stručnjaci

Rezultati:

- Površina kolektora:
50 000 m²
- Povećanje udjela OIE:
0% ⇒ 17%
- Omjer energije iz OIE i fosilnih goriva: **1:4.8**
- Smanjenje gubitaka: **0%**
- Faktor primarne energije:
1.20 ⇒ 0.86
- Emisije:
↓ 1046 tCO₂ (-22.07%)
- Period povrata:
21.4 godine

Želite li unaprijediti svoj sustav daljinskog grijanja?

[Kontaktirajte nas!](#)

Marko Čavar (REGEA)

mcavar@regea.org

KeepWarm potiče promjene

Sada kada ste otkrili naše vodeće primjere CTS širom srednje i istočne Europe, nadamo se da su Vas potaknuli na **replikaciju njihovih uspjeha u svom vlastitom CTS**, kao i na stvaranje **učinkovitog zakonodavstva** kako bi dodatno podržali replikaciju i ostvarili **investicije u isplative projekte obnove CTS**.

S ciljem olakšanja sljedećih koraka, nastavite čitati nekoliko preostalih stranica kako biste vidjeli **na koje načine Vam možemo pomoći da postanete dio KeepWarm priče**.

Nastavite učiti s KeepWarm projektom

Kako bismo Vam pomogli na Vašem putu, preporučujemo daljnje istraživanje [KeepWarm webstranice](#), uključujući [Edukacijski Centar](#) s brojnim resursima projekta KeepWarm i ostalih povezanih projekata i inicijativa pod okriljem EU kao i praćenje naših najnovijih [vijesti](#).

Konkretno, možete otkriti brojne **vodiče, alata i druge korisne materijale** koji će Vam pomoći u modernizaciji CTS:

- Studije obnove CTS i nadogradnje prema održivosti
- Prostorno mapiranje toplinskog konzuma i opskrbe toplinom u Europi
- Besplatan program za planiranje toplinskog sektora
- Zakonodavne preporuke
- Uvid u financijsku i tehničku pomoć
- „[Inspire Event](#)“, koji se sve više odvijaju putem interneta...

... i puno više od toga!

Nastavite raditi uz KeepWarm

Na kraju, važno je naglasiti kako je KeepWarm konzorcij posebno prikladan za iskorištavanje **kompetencija s ciljem pružanja pomoći u ostvarivanju ciljeva Vašeg CTS!** Naša raznolika skupina stručnjaka može primijeniti veliko **iskustvo u cijeloj Europi**, pogotovo u srednjoj i istočnoj Europi.

Obratite nam se na neki od načina kako bismo saznali kako **naše znanje i iskustvo mogu biti od koristi u Vašem postizanju učinkovitijeg i više održivog CTS:**

- Tehničko savjetovanje
- Studije izvedivosti
- Financijsko savjetovanje
- Strateško planiranje
- Uvođenje zakonodavnih promjena i integracija u tržište
- Edukacije/treninzi osoblja i dionika
- Generalni savjeti

... i puno više od toga! ¹⁷

Međunarodni partneri projekta

ASSOCIATION FOR DISTRICT HEATING
of the Czech Republic

Češka Republika

ik Landwirtschaftskammer
Steiermark

Austrija

Jožef Stefan Institute, Ljubljana, Slovenia
Energy Efficiency Centre

Slovenija

FSB University of Zagreb
Faculty of Mechanical Engineering
and Naval Architecture

ICLEI
Local
Governments
for Sustainability

(Njemačka)

giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

Latvija

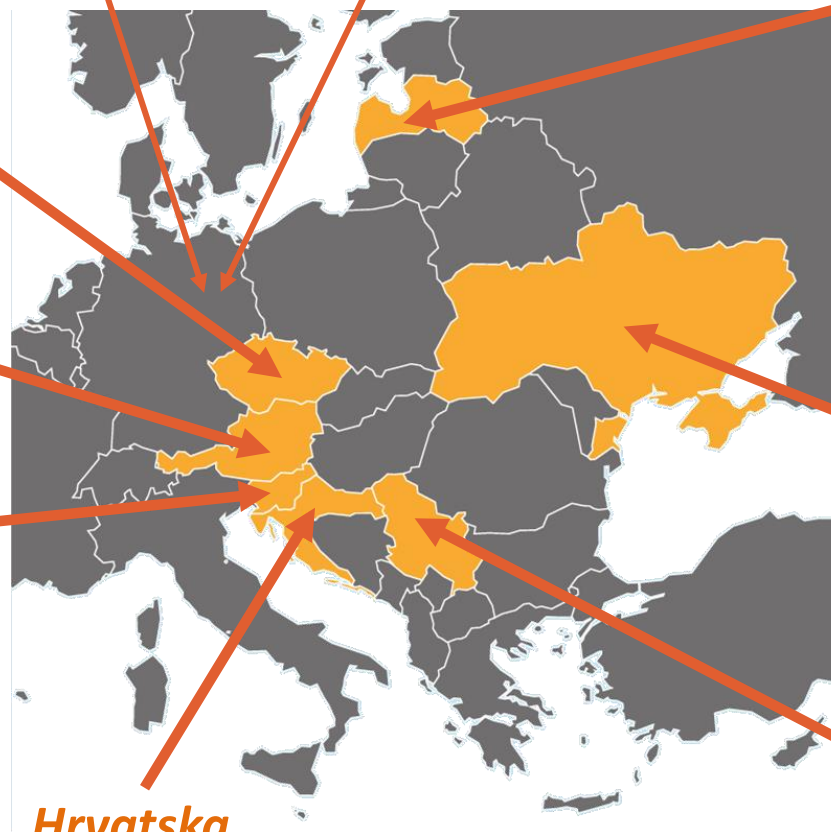

KT-ENERGY

Ukrajina

VINČA
INSTITUTE OF NUCLEAR SCIENCES
University of Belgrade
NATIONAL INSTITUTE OF THE REPUBLIC OF SERBIA

Srbija

Hrvatska

REG REGIONALNA ENERGETSKA AGENCIJA
NORTH-WEST CROATIA
E SJEVEROZAPADNE HRVATSKE
A REGIONAL ENERGY AGENCY

Za više informacija :

Posjetite našu službenu web-stranicu

www.KeepWarmEurope.eu

Kontaktirajte nas na:

info@keepwarmeurope.eu

Ili na:

keepwarmeurope.eu/contact

Pratite nas na Twitteru:

[@KeepWarm_EU](https://twitter.com/KeepWarm_EU)

Ovaj projekt financiran je iz programa za istraživanje i inovacije Obzor 2020 u okviru Europske Unije u okviru Ugovora br. 874966 te traje u razdoblju Travanj 2018 – Rujan 2020.

Ovaj projekt sufinanciran je od Federalnog Ministarstva Savezne Republike Njemačke za gospodarsku suradnju i razvoj.

